Journalist Ethnics Inspector Service
Gedimino prospect no. 60, Vilnius

Plaintiff:
Grant Arthur Gochin
Date of birth: November 2, 1963
Address: 10900 Winnetka Ave., Chatsworth, CA 91311
USA

Representing the Plaintiff (address for correspondence):
Rokas Ruzinskas, attorney
A. Mickevičiaus street no. 14-2, LT-08119 Vilnius
telephone: 8 614 88303 email: rokas@rlaw.lt

Institution subject to complaint:
Public enterprise Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania

COMPLAINT
on false information
March 21, 2019, Vilnius

The plaintiff has filed a complaint with the inspector of the Journalist Ethics Service on actions by the Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania and publications of July, 2018, in which information both false and insulting to the plaintiff was presented. The publications were presented to the public on the Center's official webpage at the URLs http://genocid.lt/UserFiles/File/Titulinis/2018/20180719_noreika.pdf and http://genocid.lt/centras/lt/2969/a/ .

Herewith we inform you that the Center, on the media website delfi.lt, in its own official name as a state institution, has on March 8, 2019, published a publication in which it again presents information which is false and demeaning to the plaintiff.

The publication with the title "Genicido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui" [The Genocide Research Center Will Not Submit to Vulgar Pressure] was posted at the URL https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/lggrtc-genocido-tyrimo-centras-nepasiduos-vulgariam-spaudimui.d?id=80566671.

Based on the arguments outlined below, we ask the inspector to defend the public and private interest, to initiate a case and to make the right decision.

1. Statements Demeaning to the Plaintiff's Person

The Center's publications states:

"**This pressure has come in the form** of dozens of complaints to all sorts of government institutions and editorial offices, flooding the Center with questions, **in the public space, and also, internationally, spreading falsehoods regarding the Center, Lithuania and historical figures and libeling as well as openly threatening to destroy the Center** or to replace its leadership."

"The Center has **many times patiently** and exhaustively explained the results of its research, **trying to turn this attack into civilized dialogue**, the kind characteristic of the Western democracies, **but the movement created by US-resident Lithuanian citizen G. A. Gochin is based on the principle that a lie repeated many times finally will be accepted as the truth**, and that claims, in principle in opposition to the facts as recognized in international historiography (for example, that it wasn't the Germans but rather the Lithuanians who came up with and started the Holocaust), will become a basis for scholarship."

"But we must respond right away **to this other wrong accusation**, expressed in Arkadijus Vinokuras's article and l**eveled many times by G. A. Gochin and his attorney in letters** to state institutions."

"This is the accusation that the Center allegedly is f**alsifying history (the vocabulary of G. A. Gochin and A. Vinokuras) in order to serve its own purposes or for political purposes** in stating that Lithuanian Provisional Government prime minister Juozas Ambrazevičius-Brazaitis's activities were exhaustively investigated at the request of the US Congress and that **he was rehabilitated by the US Department of Justice**."

"Without regard to historical documents and the arguments made many times by the **Center**, **the Center's enemies stubbornly repeat their own version of events**: that the investigation of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis's activities was halted because of his death, and therefore he **supposedly wasn't rehabilitated and the Center is supposedly intentionally lying**."

Part 11 of section 22 of the Lithuanian Law on the Provision of Information states that drafters and/or providers of public information:

1) in providing information to the public should not distort true and objective information and opinions and use it for their own purposes. Public information is irreconcilable with journalistic campaigns based on prejudices or intended to satisfy group or political interests;

2) must be objective and non-partisan;

Part 2 of article 19 of the Lithuanian Law on the Provision of Information says it is forbidden to distribute disinformation and information libeling or degrading a person, or insulting his honor and dignity.

It is the plaintiff's opinion that the above-quoted statements by the Center presented in the delfi.lt publication "Genicido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui" [The Genocide Research Center Will Not Submit to Vulgar Pressure] violate points 1 and 2 of article 22 of the Law on the Provision of Information. In the statements quoted, the Center numerous times emphasizes that the plaintiff levels "unjust" accusations of "falsifying history" and "intentionally lying." By such statements the Center does not seek an objective dialogue, but instead belittles the plaintiff's person and the research work he has done. In this manner the plaintiff is called a Kremlin disinformation agent, and the impression is given to the public that the plaintiff is "pressuring" the Center without foundation, lacking any arguments of weight for doing so.

Since the Center has belittled the plaintiff numerous times over the last year, the public is discouraged from looking into the topic of the Holocaust. People with radical views who are supporting the Center's uncompromising position through their comments and public statements are agitating society against the plaintiff and his activities to change [the Center's] historical findings. But the plaintiff is not speaking the language of propaganda nor of chauvinism, the

plaintiff is not publishing sophistic speculations about how Lithuanians murdered Jews. The plaintiff is speaking the language of documents which show collaboration by specific people of that period with the Nazis, in 1941, and their contribution to the Holocaust. The Center has refused categorically to talk about these documents.

Assessing the language of the publications by the Center, the initial impression is one of cynicism and a condemning tone. The repeated use of the word "neva" ["allegedly"] strengthens the impression of derision. The repeated use of the phrase "many times" leaves the impression this disagreement has been under discussion for a long time, although in fact the dispute over Ambrazevičius arose only in September of 2018 when the Center presented false information to the Lithuanian parliamentary ombudsman on Ambrazevičius's supposed rehabilitation (the plaintiff's queries regarding this are appended).

It should be noted that the Center in the publication here under dispute repeatedly revealed the plaintiff's personal details. The plaintiff believes that by these actions the Center transgressed article 14 of the Law on the Provision of Information, because the publication of information and disinformation belittling the person of the plaintiff was done openly, without revealing any public interest in disclosing facts of the person's private life or his personal details.

It is extremely important to point out that the author of the publication is a state institution which alone forms the official position regarding the events of the Holocaust in Lithuania. This status and authority greatly increases the derisive impression of the publication, and thus in disinforming society causes greater damage.

The plaintiff believes a state institution should not promulgate unobjective information targeting the person and activities of the plaintiff, and that the promulgation of these kinds of calls to action are equivalent to the Center defending the anti-Semitic propaganda of the LAF in 1941 when calls to action where printed and distributed and articles appeared in the press. These kinds of actions not only violate the plaintiff's person but also incite people with radical views who go on to incite discord and disrupt the tranquility of society.

The plaintiff asks the inspector to assess the insulting statements above for their conformance to the requirements of the Law on the Provision of Information and the code of journalistic ethics. The plaintiff is not just asking for the publication of a retraction but is asking the inspector to make a just decision which would discourage the Center from continued public libels.

2. False Information on the Distortion of Research Facts

The Center in its publication states: "**the movement created by US-resident Lithuanian citizen G. A. Gochin is based on the principle that a lie repeated many times finally will be accepted as the truth**, and that **claims, in principle in opposition to the facts as recognized in international historiography** (for example, that it wasn't the Germans but rather the Lithuanians who came up with and started the Holocaust), **will become a basis for scholarship**."

We inform you that in our complaint of February 18, 2019, against the actions of the Center (regarding the publication of derisive responses to the plaintiff) we indicated that the Center in July of 2018 published a response to the plaintiff's query (without the text of the query and essential historical documents). In this public publication the Center called the research activities of the plaintiff's historians unacademic and in opposition to research methods accepted in historiography.

It should be noted that the plaintiff's historians were able to find more than 40 extremely important documents as well as press publications witnessing to collaboration by Lithuanian politicians with the Nazis. What couldn't be found was any explanation of the facts or of academic standards regulating historical documents.

The Center according to law forms research methodologies in the field of the genocide of residents of Lithuania. The international standards of historiography the Center cites are unknown to the plaintiff and possibly do not exist. Regarding the unscholastic nature of the plaintiff's research, it's important to point out the Center publishes categorical findings on collaboration by Lithuanians with the Nazis, but in 2017 the Center told the plaintiff the Center had not done research on the Lithuanian Nationalist Party and its criminal activities (letter [from the Center] appended).

For this reason, the Center's argument that the plaintiff and people of like mind are distorting the facts recognized in international historiography and are setting new foundations for scholarship is false information. The argument is totally baseless.

The plaintiff believes the Center in misinforming the public on a unified explanation of historiographical facts within the international community of historians is in violation of the requirements of point 1, part 11, article 22 of the Law on the Provision of Information not to distort true, objective information and opinions and not to use it to further one's own goals.

3. False Information on the Exoneration of Ambrazevičius

In the publication the Center states:

"The activities of Provisional Government prime minister Juozas Ambrazevičius-Brazaitis were investigated fully by request of the US Congress in 1974 and **he was rehabilitated by the US Department of Justice.**"

"Therefore the Center **again emphasizes publicly**: the activities of Lithuanian Provisional Government head Juozas Ambrazevičius-Brazaitis and this Government's interior minister Jonas Šlepetys regarding these accusations were investigated by request of the US Congress in 1974 and after exhaustive investigation **they were rehabilitated (removed from the list of suspects)**, because there was no evidence of a crime discovered in their activities."

"**Disregarding historical documents and the repeated arguments of the Center, its [the Center's] enemies stubbornly claim their own version of events**: allegedly that the investigation of the activities of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was stopped because of his death, and allegedly that therefore **he wasn't rehabilitated and that allegedly the Center is intentionally lying**."

These statements by the Center are false, this is an erroneous explanation of legal terminology, the distortion of historical facts and public disinformation.

Please note that in the contemporary Lithuanian language the word "reabilitacija" ["rehabilitation"] means the restoration of the good name and rights of a person wrongly accused or convicted (Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, Vilnius, 2000, p. 649).

Please note, in line with the Lithuanian legal doctrine "The aim of the process of rehabilitation is the restoration of the violated rights of a person unfairly brought to criminal account and the annulment of an unfounded conviction," that "during the rehabilitation process only issues of the legality and basis for earlier decisions are decided, leaving to the court the ability to annul such decisions." (Verdict by the Lithuanian Supreme Court of November 10, 2011, in criminal case 2K-P-444/2011 (by body of 15 judges)).

The plaintiff also appends the conclusions of four attorneys practicing in the USA regarding a 1975 letter by US congressman Joshua Eilberg to the US Lithuanian Community cited by the Center, which mentions the halting of the Ambrazevičius-Brazaitis investigation by the US Immigration Service. The conclusions by the attorneys provide detailed information about the institutional subordination of the Immigration Service and the doctrine and procedures involved in a person's legal rehabilitation. The attorneys say clearly the stopping of the investigation is in no way equivalent to a person's rehabilitation under US law, since the rehabilitation of a person requires a court decision which is then reviewed in applying the rehabilitation procedure.

Regarding the Center's historical documents testifying to Ambrazevičius-Brazaitis's rehabilitation or exoneration, there are none, because there wasn't a court verdict regarding the accused. In light of that, talk about his rehabilitation and documents testifying to that are nothing more than the Center's own inventions.

We would like to inform the inspector that the Lithuanian parliamentary ombudsman was informed of this issue earlier, on December 12, 2018, when the Center in objecting to the plaintiff's complaint and the decision by the ombudsman first made these false claims regarding the legal rehabilitation and total exoneration of Ambrazevičius-Brazaitis in the case of Nazi collaboration.

The plaintiff was able to obtain a letter signed by three US congresspeople dated September 25, 2012, sent to the then-prime minister of Lithuania. The letter strongly expresses the concern of the US Congress regarding the decision by the Lithuanian state for the reburial of the mortal remains of Ambrazevičius-Brazaitis and the desire of the congresspeople to share the anger and pain felt by relatives of Holocaust survivors regarding this (letter appended). The letter states that because of the anti-Semitic calls by the LAF and the rapid murder of Jews during the rule of the Lithuanian Provisional Government, the decision by Lithuania to repatriate and rebury Ambrazevičius-Brazaitis was "an absolute outrage" which undermined efforts to counter anti-Semitism and to recognize the crimes of the Nazis and their collaborators.

Examining the Center's arguments regarding "rehabilitation" in the light of this letter, it's clear **the Center is actively engaged in spreading a lie and thus is violating the requirement of point 1, part 11, article 22 of the Law on the Provision of Information** not to distort true and objective information and opinions and not to do so in furtherance of one's own aims.

Please note that in the publication which is the subject of this complaint, the Center references a publication by Arkadijus Vinokuras (appended, URL https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/arkadijus-vinokuras-genocido-centras-gina-netiesa-kodel.d?id=80543615) in which he describes the plaintiff's court proceedings for revision of the historical finding [by the Center] regarding Jonas Noreika. The Center's publication makes no mention of this legal proceeding. It only discusses wholly other historical events, i.e., the investigation of Ambrazevičius-Brazaitis and his supposed exoneration in the USA. Note that Vinokuras in his publication does not talk about that. These are completely unrelated

circumstances, but unfounded accusations are being hurled at both the plaintiff and the aforementioned author, [including the accusation that] the plaintiff and people of like mind (who rely upon documents., legal doctrine and rationality) are in error and are falsifying history.

It is noteworthy as well that the Center is publishing false information during the course of a court proceeding, that a state institution is spreading disinformation with the aim of influencing the legal process and public opinion, and perhaps the opinion of the jury [body of judges] as well.

It was the Center which began to escalate claims of Ambrazevičius-Brazaitis's exoneration and rehabilitation in reply to the parliamentary ombudsman in September of 2018 regarding the plaintiff's complaint the Center had failed to respond to him. It is clear from the appended letters by the plaintiff that the plaintiff immediately demanded this information be retracted and even provided to the Center this same letter from the US congressmen in 1974. **That these sorts of announcements, unconnected with the legal case but during the case are being made to the public now increases the suspicion that disinformation is being used to further private aims, to wit, to influence the court**.

By spreading disinformation, the Center is misinforming the public and violating one of the central statutory tasks assigned to the Center, to restore historical truth [justice]. Such actions do harm to the state and its people, and this is being done by a state institution.

Based on these explanations and the documents provided, we request an investigation of the conformance of Center director Teresė Birute Burauskaitė's actions to the requirements of the Law on the Provision of Information, to adopt a just ruling and to instruct her to publicly retract the false information.

On the Retraction of False Information

In light of the fact the Vilnius District Administrative Court is currently considering a case in which the plaintiff asks for the defendant to be ordered to perform another investigation and to change its historical finding, and that the defendant is a state institution which forms public opinion and presents official conclusions on historical matters regarding the genocide of residents of Lithuania, we believe it is appropriate, based on article 44 of the Law on the Provision of Information, to order the Center to post the following text retracting this sort of false information on its webpage www.genocid.lt and on the website delfi.lt :

"Based on the decision by the inspector of the Journalism Ethics Service, we inform you that the Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania in a publication published on March 8, 2019, called "Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui" presented false information to the public regarding the **rehabilitation by a decision of the US Department of Justice** of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis.

"We hereby report that the case of Juozas Ambrazevičius-Brazaitis was not tried in a US court, no court verdict regarding him was made, and therefore in line with the criminal law doctrine of Lithuania and the USA, the halting of the case within the US Immigration Service after Juozas Ambrazevičius-Brazaitis's death should not be considered a rehabilitation of this person."

We also ask the Center be ordered on its website www.genocid.lt and on the webpage delfi.lt to publish the following text retracting the false information:

"Based on the decision by the inspector of the Journalism Ethics Service, we inform you that the Center for the Study of the Genocide and Resistance of Residents of Lithuania in a publication published on March 8, 2019, called "Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui" presented false information to the public regarding the facts recognized in international historiography.

"We hereby announce that there is no academically confirmed fact in international historiography nor is there any consensus among historians that the Germans organized and began the Holocaust in Lithuania."

Based on the facts and circumstances elaborated above and based on parts 1 and 3, article 14, part 2 of article 19, part 11 of article 22 and articles 44 and 50 of the Law on the Provision of Information, we ask **the honorable journalistic ethics inspector**:

1. to investigate the Center's publication "Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui" which was posted at the URL https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/lggrtc-genocido-tyrimo-centras-nepasiduos-vulgariam-spaudimui.d?id=80566671 for its adherence to the requirements of the Law on the Provision of Information and to make a just decision.

2. to order the Center on its website www.genocid.lt and on the webpage www.feli.lt to post a retraction of the false information by posting the text contained above in this complaint.

3. in the event the inspector is not competent to decide concerning this complaint or part of it, we ask the complaint or part of the complaint be passed on to an institution competent to consider it.

Appendices:

1. Publication "Arkadijus Vinokuras. Genocido centras gina netiesą. Kodėl?;"
2. Publication "Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui" (delfi.lt);
3. Publication "Arkadijus Vinokuras. Jonas Noreika? Pakalbėkime geriau apie agurkus" (delfi.lt);
4. Letter by US congressman Joshua Eilberg to US Lithuanian Community in 1975 on the halting of the case in the US Immigration Service;
5. Finding by attorney Mark Bledstein, December 6, 2018;
6. Finding by attorney Gary D. Labin, December 5, 2018;
7. Finding by attorney Bryan Miller, November 29, 2018;
8. Finding by attorney Stuart L. Letivon, esq., November 28, 2018;
9. Letter from US Congress to Lithuanian prime minister, September 25, 2012;
10. Query regarding documents on exoneration of Ambrazevičius-Brazaitis, September 19, 2018;
11. Plaintiff's letter regarding documents on the exoneration of Ambrazevičius-Brazaitis, December 12, 2018;
12. Genocide Center's reply on activities of Lithuanian Nationalist Party, October, 2017, 14R-94;
13. Copy of agreement on legal representation.

Sincerely,
Rokas Rudzinskas, attorney

Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba
Gedimino pr. 60, Vilnius

Pareiškėjas:
Grant Arthur Gochin
Gimimo data:1963-11-02
Adresas: 10 900 Winnetka ave, Chatsworth, CA 91311
Jungtinės Amerikos Valstijos

Pareiškėjo atstovas (adresas korespondencijai):
Advokatas Rokas Rudzinskas
A. Mickevičiaus g. 14-2, LT-08119 Vilnius
tel.: 8 614 88303, el. Paštas: rokas@rlaw.lt

Institucija, kurios veiksmai skundžiami:
BĮ Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras
Juridinio asmens kodas : 191428780
Adresas: Didžioji g. 17/1, Vilnius

SKUNDAS

Dėl tikrovės neatitinkančios informacijos

2019 m. kovo 21 d., Vilnius

Pareiškėjas yra kreipęsis į Žurnalistų etikos tarnybos inspektorių su skundu dėl Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro veiksmų, 2018 m. liepos mėn publikacijų, kuriose yra pateikiama pareiškėją žeminanti ir tikrovės neatitinkanti informacija. Publikacijos buvo paviešintos oficialiame centro tinklapyje nuoroda: http://genocid.lt/UserFiles/File/Titulinis/2018/20180719_noreika.pdf ir http://genocid.lt/centras/lt/2969/a/.

Šiuo informuojame, kad centras, visuomenės informavimo portale Delfi.lt, savo kaip valstybinės įstaigos vardu 2019 m. kovo 8 d. paskelbė publikaciją, kurioje dar kartą pateikia pareiškėjo asmenį žeminančius teiginius bei tikrovės neatitinkančią informaciją.

Publikacija pavadinimu *"Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui"*, buvo patalpinta nuorodoje https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/lggrtc-genocido-tyrimo-centras-nepasiduos-vulgariam-spaudimui.d?id=80566671.

Vadovaujantis žemiau išdėstytais argumentais Inspektoriaus prašome apginti viešą ir privatų interesą, pradėti bylą ir priimti teisingą sprendimą.

1. Pareiškėjo asmenį žeidžiantys teiginiai

Centras publikacijoje teigia, kad:

"**Šis spaudimas pasireiškia** dešimtimis skundų įvairioms valstybės institucijoms, redakcijoms, užverčiant centrą paklausimais, **viešoje erdvėje, taip pat ir tarptautinėje skleidžiant netiesą apie centrą, Lietuvą, istorinius veikėjus, šmeižiant bei atvirai grasinant sunaikinti centrą** arba pakeisti jo vadovybę."

"Centras **ne kartą kantriai** ir išsamiai aiškino savo tyrimų rezultatus, **bandydamas šį puolimą paversti civilizuotu istoriniu dialogu**, būdingu Vakarų demokratijoms, **tačiau JAV gyvenančio**

Lietuvos piliečio G. A. Gochino sukurtas judėjimas remiasi principu, kad daug kartų pakartota netiesa galiausiai bus priimta už tiesą, o teiginiai, iš esmės prieštaraujantys tarptautinėje istoriografijoje pripažintiems faktams (pvz., kad neva ne vokiečiai, o lietuviai sumąstė ir pradėjo Holokaustą), taps moksliniu pagrindu."

"Tačiau **į kitą neteisingą kaltinimą,** pareikštą A. Vinokuro straipsnyje ir **ne kartą minėtą G. A. Gochino ir jo advokato raštuose** valstybinėms institucijoms, būtina sureaguoti dabar."

"Tai kaltinimas, neva centras **savanaudiškais arba politiniais tikslais klastoja istoriją (G. A. Gochino ir A. Vinokuro leksika)**, teigdamas, jog Laikinosios Vyriausybės ministro pirmininko Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio veikla 1974 m. JAV Kongreso prašymu buvo išsamiai tirta ir **jis reabilituotas JAV teisingumo ministerijos**."

"Nepaisydami istorinių dokumentų ir daugkartinių **centro** argumentų, **jo priešininkai užsispyrusiai teigia savo**: neva J. Ambrazevičiaus- Brazaičio veiklos tyrimas buvo nutrauktas dėl jo mirties, todėl **neva jis nereabilituotas ir neva centras sąmoningai meluoja**."

Visuomenės informavimo įstatymo 22 str. 11 d. nustato, kad viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai:

1) skleisdami informaciją visuomenei, neturi iškraipyti teisingos, nešališkos informacijos bei nuomonių ir panaudoti tai savanaudiškiems tikslams. Viešoji informacija yra nesuderinama su žurnalistinėmis kampanijomis, rengiamomis pagal išankstinius nusistatymus ar tenkinant grupinius, politinius interesus;

2) privalo būti objektyvūs ir nešališki;

Visuomenės informavimo įstatymo 19 str. 2 d. nustato, kad Draudžiama platinti dezinformaciją ir informaciją, šmeižiančią, įžeidžiančią žmogų, žeminančią jo garbę ir orumą.

Pareiškėjo nuomone, aukščiau išdėstyti centro teiginiai, pateikti Delfi.lt publikacijoje *"Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui", pažeidžia* Visuomenės informavimo įstatymo 22 str. 11 d. 1 ir 2 punktus. Cituojamuose centro teiginiuose ne kartą pabrėžiama, kad pareiškėjas centrui meta "neteisingus" kaltinimus dėl "istorijos klastojimo", "sąmoningo melavimo". Tokiais teiginiais Centras nesiekia objektyvaus dialogo, o menkina pareiškėjo asmenį ir jo atliekamą tiriamąjį darbą. Tokiu būdu pareiškėjas yra prilyginamas vienam iš kremliaus dezinformatorių , o visuomenėje sukuriamas įspūdis, kad pareiškėjas "spaudžia" centrą nepagrįstai, neturėdamas tam svarių argumentų.

Kadangi centras pareiškėją viešai menkina jau nebe pirmą kartą per pastaruosius metus, visuomenė yra atgrąsoma domėtis Holokausto tema. Radikalių pažiūrų asmenys palaikantys bekompromisinę centro poziciją, komentuodami ir viešai kalbėdami agituoja visuomenę nusiteikti prie pareiškėją ir jo veiklą dėl istorinių išvadų pakeitimo. Tačiau pareiškėjas kalba ne propagandistine, šovinistine kalba, preiškėas nepublikuoja sofistinių išvedžiojimų apie tai kaip lietuviai žudė žydus. Pareiškėjas kalba dokumentais, kurie įrodo tam tikrų to laikotarpio asmenų kolaboravimą su naciais 1941 m. ir prisidėjimą prie Holokausto. Centras apie šiuos dokumentus kategoriškai atsisako kalbėti.

Vertinant centro publikacijos leksiką, pirmas įspūdis yra ciniškas ir smerkiant tonas. Daugybinis žodžio "neva" naudojimas sustiprina žeminantį įspūdį. Daugybinis žodžių "daug kartų" naudojimas sukuria įspūdį, kad ginčas būtų diskutuojamas jau ilgą laiką, tačiau ginčas dėl Ambrazevičiaus kilo tik 2018 m. rugsėjo mėnesį, kuomet Centras Seimo kontrolieriui pateikė tikrovės neatitinkančią informaciją dėl Ambrazevičiaus tariamo reabilitavimo (pareiškėjo užklausimai pridedami).

Pažymėtina, kad centras skundžiamoje publikacijoje pakartotinai atskleidė pareiškėjo asmens duomenis. Pareiškėjo nuomone, tokiais veiksmai centras peržengia Visuomenės informavimo įstatymo 14 str. ribas, kadangi pareiškėjo asmenį menkinančios informacijos bei dezinformacijos

skelbimas viešai, neatskleidžia visuomeninę reikšmę turinčių privataus asmens gyvenimo aplinkybių ar asmeninių savybių.

Labai svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad publikacijos autorius yra valstybinė įstaiga, kuri vienintelė formuoja oficialią poziciją dėl Holokausto įvykių Lietuvoje. Būtent šis jos statusas ir autoritetas sustiprina menkinantį publikacijos įspūdį, o tuo pačiu dezinformuojant visuomenę daro didesnę žalą.

Pareiškėjo nuomone, valstybės įstaiga neturėtų skleisti neobjektyvios informacijos, nukreiptos prieš pareiškėjo asmenį ir jo veiklą, tokie atsišaukimų platinimai yra tolygus centro ginamų LAF partizanų antisemitinei propagandai 1941 m., kuomet buvo spausdinami ir platinami atsišaukimai, rašomi straipsniai spaudoje. Tokie veiksmai ne tik žeidžia pareiškėjo asmenį, bet ir kursto radikalių pažiūrų žmones, kurie vėliau kursto nesantaiką ir drumsčia socialinę rimtį.

Pareiškėjas Inspektoriaus prašo įvertinti aukščiau išdėstytų menkinančių pasisakymų atitiktį Viešojo įstatymo reikalavimams ir Žurnalistų etikos kodeksui. Pareiškėjas neprašo paviešinti paneigiančio teksto, tačiau prašo Inspektoriaus priimti teisingą sprendimą, kuris atgrasytų centrą nuo tęstinių viešų įžeidinėjimų.

2. Tikrovės neatitinkanti informacija dėl mokslinių faktų iškraipymo

Centras publikacijoje teigia, kad: "JAV gyvenančio Lietuvos piliečio **G. A. Gochino sukurtas judėjimas remiasi principu, kad daug kartų pakartota** netiesa galiausiai bus priimta už tiesą, o **teiginiai, iš esmės prieštaraujantys tarptautinėje istoriografijoje pripažintiems faktams** (pvz., kad neva ne vokiečiai, o lietuviai sumąstė ir pradėjo Holokaustą), **taps moksliniu pagrindu.**

Informuojame, kad 2019-02-18 skunde dėl centro veiksmų (dėl menkinančių atsišaukimų apie pareiškėją paviešinimo) esame nurodę, kad centras 2018 m. liepos mėn viešai publikavo atsakymą į pareiškėjo užklausą (be užklausos teksto ir be esminių istorinių dokumentų). Viešoje publikacijoje centras pareiškėjo istorikų atliktą tiriamąją veiklą pavadino nemoksliška ir prieštaraujančia istoriografijoje priimtam tyrimo metodui.

Pažymėtina, kad pareiškėjo istorikams pavyko atrasta virš 40 itin svarbių dokumentų o taip pat spaudos leidinių liudijančių lietuvių politikų kolaboravimąsi su naciais. Tačiau nepavyko atrasti jokių akademinių standartų reglamentuojančių istorinių dokumentų ir faktų aiškinimą.

Centras pagal įstatymą formuoja tyrimo metodologijas Lietuvos gyventojų genocido srityje,. Centro minimi tarptautiniai istoriografijos standartai pareiškėjui nėra žinomi, galimai tokių net nėra. Kas liečia pareiškėjo tyrimų nemoksliškumą, svarbu atkreipti dėmesį, kad centras viešai skelbia kategoriškas išvadas dėl lietuvių kolaboravimosi su naciais, tačiau dar 2017 m. centras pareiškėjui nurodė, kad nacių okupacijos metu veikusios Lietuvių nacionalistų partijos ir jos nusikalstamos veikos centras netyrė (atsakymas pridedamas).

Dėl šiuos priežasties centro argumentas, kad pareiškėjas ir bendraminčiai iškraipo tarptautinėje istoriografijoje pripažintus faktus ir nustatinėja naujus mokslinius pagrindus yra tikrovės neatitinkanti informacija. Argumentas yra niekuo nepagrįstas.

Pareiškėjo nuomone, centras, klaidindamas visuomenę dėl tarptautinėje istorikų bendruomenėje pripažįstamo vieningo istoriografijos faktų aiškinimo, pažeidžia Visuomenės informavimo įstatymo 22 str. 11 d. 1 p. reikalavimą neiškraipyti teisingos, nešališkos informacijos bei nuomonių ir nenaudoti to savanaudiškiems tikslams.

3. Tikrovės neatitinkanti informacija dėl Ambrazevičiaus išteisinimo

Centras publikacijoje teigia, kad:

"Laikinosios Vyriausybės ministro pirmininko Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio veikla 1974 m. JAV Kongreso prašymu buvo išsamiai tirta ir **jis reabilituotas JAV teisingumo ministerijos**."

"Todėl Centras **dar kartą viešai akcentuoja:** dėl šių kaltinimų 1974 m. JAV Kongreso prašymu buvo tirta Lietuvos laikinosios vyriausybės vadovo Juozo Brazaičio-Ambrazevičiaus ir šios vyriausybės vidaus reikalų ministro Jono Šlepečio veikla ir po išsamaus tyrimo **jie buvo reabilituoti (išbraukti iš įtariamųjų sąrašo),** nes jų veikloje nebuvo rasta nusikaltimo įrodymų."

"**Nepaisydami istorinių dokumentų ir daugkartinių centro argumentų, jo priešininkai užsispyrusiai teigia savo**: neva J. Ambrazevičiaus- Brazaičio veiklos tyrimas buvo nutrauktas dėl jo mirties, todėl neva **jis nereabilituotas ir** neva **centras sąmoningai meluoja".**

Šie centro teiginiai neatitinka tikrovės, tai ydingas teisinės terminologijos aiškinimas, istorinių faktų iškraipymas ir visuomenės dezinformavimas.

Pažymėtina, kad dabartinėje lietuvių kalboje žodis „reabilitacija" reiškia neteisingai apkaltinto ar nuteisto asmens gero vardo, teisių grąžinimą (*Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, Vilnius, 2000, p. 649).*

Pažymėtina, kad sutinkamai su Lietuvos teisės doktrina "Reabilitavimo proceso tikslas yra nepelnytai patraukto baudžiamojon atsakomybėn asmens pažeistų teisių atkūrimas bei nepagrįsto teistumo panaikinimas" <...> "reabilitavimo procese sprendžiami tik jau anksčiau priimtų sprendimų teisėtumo bei pagrįstumo klausimai, numatant teismui galimybę tokius sprendimus panaikinti." *(Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2011 m. lapkričio 10 d. nutartis baudžiamojoje byloje 2K-P-444/2011* (15 teisėjų kolegija)

Pareiškėjas taip pat prideda keturių JAV praktikuojančių advokatų išvadas dėl centro cituojamo 1975 m. JAV Kongreso nario Joshua Eilbergo rašto JAV Lietuvių bendruomenei, kuriame minimas Brazaičio tyrimo nutraukimas JAV Migracijos tarnyboje. Teisininkų išvadose yra pateikiama detali informacija apie institucinį migracijos tarnybos pavaldumą, teisinio asmens reabilitavimo doktriną ir procedūrą. Teisininkai nedviprasmiškai pasisako, kad tyrimo sustabdymas jokiu būdu nėra prilyginamas asmens reabilitacijai pagal JAV teisę, kadangi asmens reabilitavimui reikalingas teismo sprendimas, kuris peržiūrimas taikant reabilitavimo procedūrą.

Dėl centro nurodomų istorinių dokumentų liudijančių Ambrazevičiaus reabilitavimą ar išteisinimą - tokių nėra, kadangi nebuvo apkaltinamojo teismo nuosprendžio. Atsižvelgiant į tai kalbos apie asmens reabilitavimą ir tai liudijančius dokumentus tėra centro išvedžiojimai.

Informuojame inspektorių, kad Seimo kontrolierius buvo informuotas šiuo klausimu jau anksčiau 2018-12-12, kai Centras atsikirsdamas į pareiškėjo skundą ir Seimo kontrolieriaus sprendimą, pirmą kartą panaudojo tuos pačius tikrovės neatitinkančius teiginius dėl Ambrazevičiaus teisinės reabilitacijos ir galutinio išteisinimo nacių kolaboravimo byloje.

Pareiškėjui pavyko gauti trijų JAV kongreso narių 2012-09-25 pasirašytą raštą tuomečiam Lietuvos ministrui pirmininkui. Rašte yra pabrėžiama, kad JAV Kongresas reiškia susirūpinimą dėl Lietuvos valstybės sprendimo perlaidoti Ambrazevičiaus palaikus ir nori pasidalyti pykčiu ir skausmu, kurį išgyvena Holokausto aukų artimieji (pridedama). Nurodo, kad dėl LAF antisemitinių atsišaukimų ir sparčių žydų mirčių Laikinosios vyriausybės vadovavimo metu, Lietuvos sprendimas perlaidoti Ambrazevičių yra "visiška beprotybė", kuria yra paminamos pastangos sumažinti antisemitizmą ir įvardinti Holokausto dalyvius.

Šio laiško šviesoje vertinant centro argumentus dėl *"reabilitacijos"*, matyti, kad **centras aktyviais veiksmais skleidžia netiesą ir tuo pažeidžia Visuomenės informavimo įstatymo 22 str. 11 d. 1 p. reikalavimą** neiškraipyti teisingos, nešališkos informacijos bei nuomonių ir nepanaudoti tai savanaudiškiems tikslams.

Atkreiptinas dėmesys, kad skundžiamoje publikacijoje centras atsikerta į A.Vinokuro publikaciją[1] (pridedama), kurioje jis aprašo pareiškėjo teismo procesą susijusį su Jono Noreikos istorinės išvados pakeitimu. Centro publikacijoje apie šį teismo procesą joje nėra kalbama. Čia yra kalbama apie visai kitus istorinių įvykius, t.y. A.Ambrazevičiaus tyrimą ir tariamą išteisinimą JAV. Pažymėtina, kad ir Arkadijus Vinokuras savo publikacijoje apie tai nekalba. Tai visai nesusijusios aplinkybės, tačiau Pareiškėjui ir minėtam publicistui yra metami nepagrįsti kaltinimai, kad pareiškėjas ir jo bendraminčiai (kurie remiasi dokumentais, teisine doktrina ir sveika nuovoka,) klysta ir klastoja istoriją.

Pažymėtina, kad centras **tikrovės neatitinkančią informaciją publikuoja teisminio proceso metu** kas suponuoja, kad valstybinė institucija dezinformaciją naudoja siekiant įtakoti teismo procesą ir viešąją nuomonę, o galimai ir teisėjų kolegijos nuomonę.

Teiginius dėl J.Ambazevičiaus išteisinimo ir reabilitacijos eskaluoti pradėjo pats centras, 2018 m. rugsėjo mėn. atsakydamas Seimo kontrolieriui į skundą dėl atsakymo pareiškėjui nepateikimo. Iš pridedamų pareiškėjo raštų matyti, kad pareiškėjas iš karto pareikalavo paneigti šią informaciją, net tą patį centro cituojamą 1974 m. JAV Kongresmeno laišką centrui pateikė. **Tai, kad šie, nesusiję su teismo byla argumentai yra paskelbiami visuomenei tik dabar, tačiau teismo proceso metu, sustiprina prezumpciją dėl dezinformacijos panaudojimo siekiant savanaudiškų tikslų - įtakoti teismo procesą.**

Skleisdamas dezinformaciją centras klaidina visuomenę ir pažeidžia vieną svarbiausių centro įstatų uždavinių - atkurti istorinį teisingumą. Tokie veiksmai daro žalą valstybei, jos žmonėms ir tai daro valstybės institucija.

Vadovaujantis išdėstytu ir pateikiamais dokumentais, prašau ištirti BĮ Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro generalinės direktorės Teresės Birutės Burauskaitės veiksmų atitikimą Visuomenės informavimo įstatymo reikalavimams, priimti teisingą sprendimą ir įpareigoti viešai paneigti tikrovės neatitinkančią informaciją.

4. Dėl tikrovės neatitinkančios informacijos paneigimo

Atsižvelgiant į tai, kad Vilniaus apygardos administraciniame teisme yra nagrinėjama byla, kurioje pareiškėjas prašo įpareigoti atsakovą atlikti pakartotinį tyrimą ir pakeisti istorinę išvadą ir tai, kad atsakovas yra valstybinė institucija, formuojanti visuomenės požiūrį ir teikianti oficialias išvadas apie istorinius dalykus susijusius su Lietuvos gyventojų genocidu, manome yra tikslinga ir vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo 44 str. prašome įpareigoti centrą savo tinklapyje www. genocid.lt ir portale Delfi.lt paskelbti tokio pobūdžio tikrovės neatitinkančios informacijos paneigimo tekstą:

"Vadovaujantis Žurnalistų etikos tarnybos Inspektoriaus sprendimu, informuojame, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centras 2019-03-08 paskelbtoje publikacijoje pavadinimu *"Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui"* pateikė visuomenei tikrovės neatitinkančią informaciją dėl Lietuvos laikinosios vyriausybės laikinojo ministro pirmininko Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio **reabilitavimo JAV teisingumo ministerijos sprendimu**.

Šiuo pranešame, kad Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio byla nebuvo nagrinėta JAV teisme, jo atžvilgiu nebuvo priimtas joks teismo nuosprendis, todėl sutinkamai su Lietuvos ir JAV baudžiamosios teisės doktrina, bylos nutraukimas JAV Imigracijos tarnyboje po Juozo Ambrazevičiaus-Brazaičio nėra laikytina šio asmens reabilitacija. "

[1] https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/arkadijus-vinokuras-genocido-centras-gina-netiesa-kodel.d?id=80543615

Taip pat prašome įpareigoti centrą savo tinklapyje www.genocid.lt ir portale Delfi.lt paskelbti tokio pobūdžio tikrovės neatitinkančios informacijos paneigimo tekstą:

"Vadovaujantis Žurnalistų etikos tarnybos Inspektoriaus sprendimu, informuojame, kad Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centras 2019-03-08 paskelbtoje publikacijoje pavadinimu *"Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui"* pateikė visuomenei tikrovės neatitinkančią informaciją dėl tarptautinėje istoriografijoje pripažįstamų faktų.

Šiuo pranešame, kad tarptautinėje istoriografijoje nėra moksliškai patvirtinto fakto, bei vieningo istorikų sutarimo, kad Holokaustą Lietuvoje sumąstė ir pradėjo vokiečiai."

Atsižvelgiant į išdėstytas aplinkybes ir vadovaujantis Visuomenės informavimo įstatymo 14 str. 1 d ir 3 d., 19 str. 2 d. , 22 str. 11 d., 44 str, 50 str., **gerb. Žurnalistų etikos inspektoriaus prašau:**

1. Ištirti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centro publikacijos pavadinimu *"Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui"*, kuri buvo patalpinta nuorodoje https://www.delfi.lt/news/ringas/politics/lggrtc-genocido-tyrimo-centras-nepasiduos-vulgariam-spaudimui.d?id=80566671 atitiktį Visuomenės informavimo įstatymo reikalavimams ir priimti teisingą sprendimą.

2. Įpareigoti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrą savo tinklalapyje www.genocid.lt ir tinklalapyje www.delfi.lt paskelbti tikrovės neatitinkančios informacijos paneigimą, paskelbiant šiame skunde pateiktą tekstą.

3. Tuo atveju jei Inspektorius nėra kompetetingas spręsti šio skundo ar jo dalies, prašome perduoti skundą ar jo dalį nagrinėti kompetetingai institucijai.

PRIDEDAMA:

1. Publikacija pavadinimu "*Arkadijus Vinokuras. Genocido centras gina netiesą.Kodėl?*";
2. Publikacija pavadinimu *"Genocido tyrimo centras nepasiduos vulgariam spaudimui"*(Delfi.lt);
3. Publikacija pavadinimu *"Arkadijus Vinokuras. Jonas Noreika? Pakalbėkime geriau apie agurkus"* (Delfi.lt);
4. 1975 m. JAV Kongreso nario Joshua Eilbergo rašto JAV Lietuvių bendruomenei dėl tyrimo nutraukimo JAV Migracijos tarnyboje;
5. 2018-12-06 advokato Mark Bledstein išvada;
6. 2018-12-05 advokato Gary D.Labin išvada;
7. 2018-11-29 advokato Bryan Miller išvada;
8. 2018-11-27 advokato Stuart L.Leviton Esq. išvada;
9. 2012-09-25 JAV Kongreso raštas LR Ministrui pirmininkui;
10. Užklausimas dėl J.Brazaicio išteisinimo dokumentu - 2018 09 19;
11. Pareiškėjo raštas dėl l J.Brazaičio išteisinimo dokumentu - 2018 12 12;
12. Genocido centro atsakymas dėl Lietuvos nacionalistų partijos veiklos - 2017 spalis - 14R-94;
13. Atstovavimo sutarties nuorašas.

Pagarbiai
Advokatas Rokas Rudzinskas